

کاربرد فناوری آموزشی

دکتر حسین پیریایی
دانشگاه فرهنگیان استان تهران

دسته کلید مدیریت

کلاس‌های مجازی

۴. حضور و غیاب:

هر چند که حضور و غیاب در کلاس‌های حضوری اهمیت زیادی دارد، اما این موضوع در کلاس‌های مجازی هم، با توجه به نداشتن تعامل رودررو، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. باید به‌طور مستقیم با انجام حضور و غیاب و به‌طور غیرمستقیم با نگاه به تصویرهای افراد، سؤال کردن و صدازدن، دانش‌آموزان را در کلاس حفظ کرد و مانع غیبت و خروج آن‌ها شد.

۵. شوق و جدیت در تدریس:

ذوق و شوق معلم و جدیت ایشان در تدریس موجب می‌شود، دانش‌آموزان به درس اهمیت بدهند و فقط به دنبال ثبت حضوری نباشند. در این خصوص از حرکات دست، سر و صورت بیشتر استفاده کنید.

۶. جذاب کردن موضوع:

با مثال‌زدن، لطیفه‌گویی، داستان‌گویی و آیه و حدیث می‌توانید بر جذابیت درس بیفزایید و دانش‌آموزان را وادارید، مباحث را دنبال کنند. به این ترتیب مشارکت حداکثری شاگردان حاصل می‌شود.

۷. استفاده از رسانه‌های متفاوت:

از همه رسانه‌هایی که می‌توانند در تنوع و جذابیت‌بخشیدن به تدریس شما مؤثر باشند، بهره بگیرید؛ رسانه‌هایی مثل فیلم آموزشی، بازی رایانه‌ای، آزمون برخط، محتوای پویانمایی تولیدشده، پاورپوینت، صدا و تصویر.

۸. توضیح شفاف و واضح:

توضیحات مبهم و غیرقابل فهم باعث می‌شوند، دانش‌آموزان دچار سردرگمی و در نهایت دلسردی شوند و در نهایت صدای معلم را خاموش کنند. بنابراین درس را به زبان ساده، شفاف و قابل فهم ارائه دهید.

اشاره

با گسترش کلاس‌های مجازی در سراسر کشور، مدیریت این کلاس‌ها و اثربخشی و کارآمدی آن‌ها با توجه به گستردگی‌شان و نداشتن تعامل رودررو، باید مورد توجه ویژه معلمان و صاحب‌نظران قرار گیرد. لذا در این نوشتار به اختصار ۲۰ فن مدیریت کلاس‌های مجازی به‌طور کاربردی برای استفاده استادان، معلمان و مربیان بیان می‌شود.

کلیدواژه‌ها: آموزش مجازی، تدریس برخط، کلاس اثربخش، مدیریت کلاس مجازی

۱. آمادگی و فراهم کردن وسایل:

قبل از تدریس وسایل مورد نیاز ارائه درس را آماده کنید و طرح درس و یا سناریوی تدریس خود را همراه داشته باشید. اگر ارتباط تصویری است، صفحه را طوری طراحی کنید که اشیاء و یا تصویرها باعث حواس‌پرتی شاگردان نشود. بنابراین در انتخاب مکان تدریس دقت کنید.

۲. قوانین و مقررات کلاس:

قبل از آغاز تدریس، قوانین و مقررات کلاس را شرح دهید و بیان کنید چگونه و در چه زمانی دانش‌آموزان می‌توانند از شما سؤال کنند، کلاس شما به چند بخش تقسیم می‌شود، چند دقیقه تدریس می‌کنید و چه فعالیت‌هایی شاگردان باید انجام دهند.

۳. ایجاد انگیزه:

به منظور فعال نگه‌داشتن دانش‌آموزان در طول تدریس و جذب ایشان برای آموزش‌های مجازی، معلمان باید از شیوه‌های ایجاد انگیزه مؤثر برای این نوع آموزش‌ها استفاده کنند. برای مثال می‌توانید با بیان اهمیت درس، کاربرد آن و انتظاراتی که بعد از تدریس از دانش‌آموزان دارید، توجه آن‌ها را به تدریس جلب کنید.

۹. تن صدا:

با کم و زیاد کردن تن صدا از یکنواختی کلاس جلوگیری کنید و قبل از اینکه دانش‌آموزان دچار حواس‌پرتی شوند، با کم و زیاد کردن صدای خود توجه آنان را جلب کنید.

۱۰. علائم و نمادها:

برای دانش‌آموزان مشخص کنید، به منظور سؤال کردن چه علامت و یا نمادی را باید ارسال کنند و در صفحه آموزشی هر علامتی چه معنایی دارد.

۱۱. منابع مفید:

منابع و مراجع مفید، نرم‌افزارها و سایت‌های مرتبط با موضوع‌های درس را در حین و پایان تدریس به دانش‌آموزان معرفی کنید.

۱۲. اطمینان از اتصال دانش‌آموزان:

قبل از تدریس از اتصال همه دانش‌آموزان به کلاس اطمینان حاصل کنید و اگر مشکلی هست، آن را قبل از تدریس برطرف سازید. همچنین قبل از شروع کلاس ارتباطات را با دانش‌آموزان بررسی کنید و از برقرار بودن ارتباط با دانش‌آموزان مطمئن شوید. وسایل سخت‌افزاری و نرم‌افزاری خود را قبل از کلاس بررسی کنید.

۱۳. سؤال کردن:

در همه مراحل تدریس سؤال کنید و در سؤال کردن حتماً سؤال‌ها را از جمع بپرسید و بعد از یک نفر بخواهید پاسخ دهد. قبل از سؤال فرد را مشخص نکنید و با سؤال‌های واگرا ذهن دانش‌آموزان را با مفاهیم تدریس درگیر سازید. همچنین در پرسیدن بر چرایی بیشتر از چگونگی تأکید کنید. در پایان درس مسئله‌هایی به دانش‌آموزان بدهید تا حل کنند.

۱۴. مطالعه کنید:

تخصص و میزان مطالعه معلم باعث می‌شود، او در حین تدریس با

تمام حواس خود کلاس را در نظر داشته باشد و مفاهیم را دقیق و درست ارائه دهد. در صورتی که معلم بر مفاهیم درس مسلط نباشد، تمام حواس او صرف روخوانی مفاهیم خواهد شد و کمتر آن‌ها را توضیح می‌دهد. به این ترتیب، به جای تدریس در کلاس بیشتر کتاب‌خوانی انجام می‌شود.

۱۵. تشویق کنید:

دانش‌آموزان را که به شما پاسخ می‌دهند و یا حضور فعال دارند، مرتب تشویق کنید و رفتار خوبشان را با تمجید پاسخ دهید.

۱۶. ضربه زدن: از ضربه زدن به میز، میکروفن، رایانه، یا هر چیز دیگری که باعث جلب توجه دانش‌آموزان می‌شود، استفاده کنید.

۱۷. فرصت برای ابراز وجود: به دانش‌آموزان فرصت دهید سؤال کنند و یا مفاهیمی را که می‌دانند، ارائه دهند. به‌طور مستمر از آن‌ها بخواهید، هر بار که شما چند کلمه یا جمله را بیان کردید، درباره موضوع صحبت کنند.

۱۸. خلاصه کردن و نتیجه‌گیری:

بعد از هر ارائه و یا هر مطلب از دانش‌آموزان بخواهید مفاهیم ارائه‌شده را خلاصه کنند و یا نتیجه بحث را بیان دارند و شما آن‌ها را راهنمایی کنید.

۱۹. تأکید بر نکات ارائه‌شده:

با تکرار برخی مفاهیم، بر اهمیت آن‌ها تأکید بگذارید.

۲۰. زمان‌بندی کنید:

زمان انجام هر فعالیت را مشخص کنید. برنامه کلاس خود را قبل از شروع تدریس به دانش‌آموزان ارائه دهید تا کارهای خود را با ساعت کلاس شما تنظیم کنند و بی‌نظمی در کلاس ایجاد نشود.